

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

MÜDEK

Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

Seslendiren:

Hamit Serbest

MÜDEK Kurucu Üyesi

MG200 -16 Nisan 2021

Sunum İçeriđi

- Akreditasyon İçin Başvuru Koşulları
- Program Değerlendirme Türleri
- Yetersizlik Tanımları ve Akreditasyon Kararları
- Değerlendirme Sürecinin Üç Evresi
 - Ziyaret Öncesi Evresi ve Etkinlikleri
 - Kurum Ziyareti Evresi ve Etkinlikleri
 - Ziyaret Sonrası Evresi ve Etkinlikleri

Başvuru Koşulları

- Türkiye ve KKTC'de, YÖK tarafından tanınan yüksek öğretim kurumları ile, diğer ülkelerde Türkiye ile uluslararası anlaşmalarla kurulmuş ve YÖK tarafından tanınan özel statülü devlet üniversitelerinin yürüttüğü bir devlet üniversitesindeki mühendislik lisans veya yüksek lisans eğitim programı olmalı.
- Programın adında "*mühendislik*" sözcüğü bulunmalı.
- Başvuru tarihinden önce mezun vermiş olmalı.
- Aynı alanda ikinci öğretim ya da benzeri bir program daha uygulanıyor ve mezun vermiş ise, başvuru her iki program için ayrı ayrı ve eş zamanlı olarak yapılmalı.
- Programda çeşitli opsiyonların bulunması durumunda, bu opsiyonların her biri değerlendirme ölçütlerinin tümünü sağlamalı.
- MÜDEK ile karşılıklı tanıma anlaşması olan başka bir akreditasyon ajansı tarafından akredite edilmiş programlar, bu akreditasyonun süresi dolmadan MÜDEK akreditasyonu için başvuru yapamaz.

Program Değerlendirme Türleri

Genel Değerlendirme (GD veya YGD):

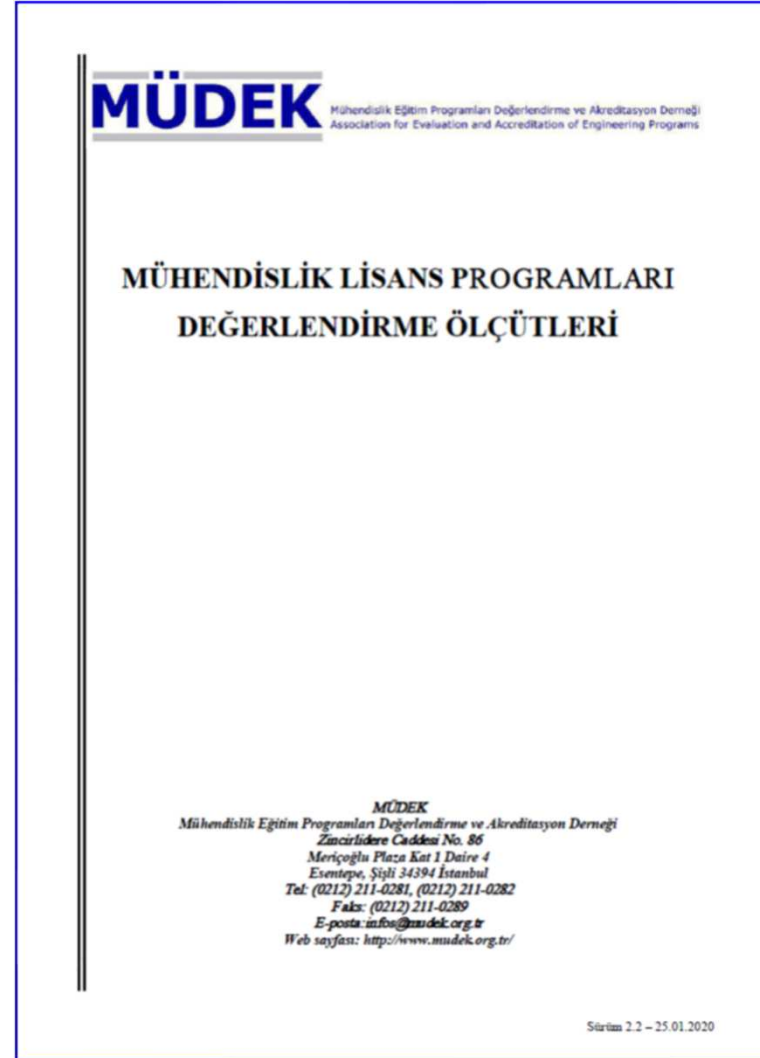
- Programların ilk kez deęerlendirilmesi (GD)
- GD üzerinden 5 yıl geğen programların yeniden değerlendirilmesi (YGD)

Ara Değerlendirme (AD):

- GD/YGD sonucu kısa süreli (genellikle 2 yıl) akreditasyon verilmiş programlara yapılan değerlendirme
- Bir nceki GD/YGD'de saptanmış olan zayıflık düzeyindeki yetersizliklere odaklı olarak yapılır.
- Yalnızca rapor üzerinden (Raporla AD) ya da kurum ziyareti de ięerecek bięimde (Ziyaretle AD) olarak geręekleřtirilebilir.

MÜDEK Değerlendirme Ölçütleri

- Ölçüt 1. Öğrenciler
- Ölçüt 2. Program Eğitim Amaçları
- Ölçüt 3. Program Çıktıları
- Ölçüt 4. Sürekli İyileştirme
- Ölçüt 5. Eğitim Planı
- Ölçüt 6. Öğretim Kadrosu
- Ölçüt 7. Altyapı
- Ölçüt 8. Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar
- Ölçüt 9. Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri
- Ölçüt 10. Disipline Özgü Ölçütler

Yetersizlik Tanımları

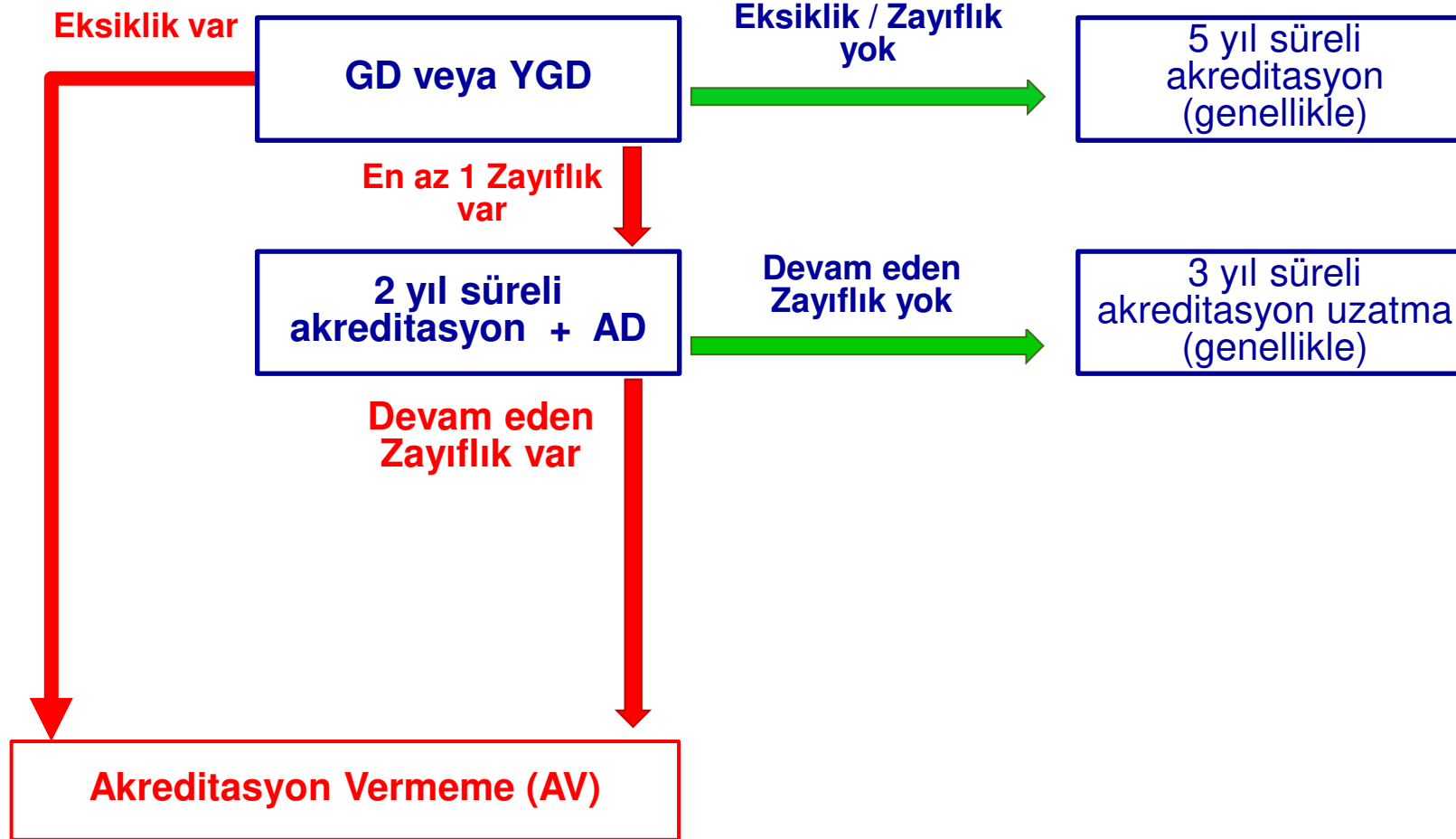
Yetersizlikler:

- **Eksiklik:** Bir ölçütün sağlanmadığının bildirimidir.
- **Zayıflık:** Bir ölçütün kısmen sağlandığını gösterir.
- **Kaygı:** Bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişme potansiyelinin olduğunu gösterir.

Gözlem:

Değerlendirmede kullanılan ölçütler ile doğrudan ilgili olan ya da olmayan bir izlenim, yorum veya öneridir.

Yetersizliklerin Yol Açtığı Akreditasyon Kararları

Değerlendirme Sürecinin Üç Evresi (*)

Ziyaret öncesi:

- o Başvuruların kabulü
- o Takımların kurulması
- o Özdeğerlendirme raporlarının vb. belgelerin incelenmesi

Kurum ziyareti:

- o GD, YGD için 3 gün (genellikle Pazar, Pazartesi, Salı)
- o AD değerlendirmelerinde daha kısa olabilir

Ziyaret sonrası:

- o Değerlendirme raporunun hazırlanması
- o Akreditasyon kararlarının alınması
- o Akreditasyon kararlarının ve raporların kurumlara iletilmesi

(*) Ayrıntılar için MÜDEK Değerlendirme Kılavuzu (Sürüm 2.1-27.04.2019)'a bakın

Ziyaret Öncesi Evresi Etkinlikleri

Ocak-Mart:

- **Program Değerlendirme Başvuru Formlarının** MÜDEK'e teslimi (31 Ocak)
- Kurumdan, gerekirse, ek bilgi ve belge istenmesi (Şubat)
- Başvuru kabul bildirimini (Şubat sonu)
- Sözleşme (Mart)

Temmuz-Eylül:

- Özdeğerlendirme Raporunun (ÖDR) MÜDEK'e teslimi (7 Temmuz)
- ÖDR'lerin ön incelenmesi; saptanan raporlama ve/veya ölçüt yetersizliklerinin kuruma bildirimini (Eylül)
- Düzeltilen ÖDR'nin MÜDEK'e teslimi (Eylül)

Eylül-Kasım veya Eylül-Şubat:

- Değerlendirme takımının kurulması
- Takımın kurum tarafından onayı
- ÖDR'lerin takım üyelerine dağıtımı
- Süreç yönetiminin değerlendirme takımına devredilmesi

Değerlendirme Takımının Yapısı

- Değerlendirme takımları MAK (Mühendislik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu) tarafından kurulur.
- Her kurum/fakülte için ayrı bir değerlendirme takımı kurulur.
- Takım üyelerinin,
 - Önceden değerlendirici eğitimi almış olmaları,
 - Kurumla çıkar çatışması/çakışması olmaması gerekir.
- Takım yapısı:
 - Takım başkanı (gerektiğinde bir eş başkan)
 - Program başına genellikle 2 değerlendirici
 - 1 öğrenci değerlendirici (GD/YGD değerlendirmelerinde)
- Takım başkanları ve eş başkanları:
 - Mevcut ve önceki MAK üyeleri ya da deneyimli program değerlendiricileri arasından seçilir.
 - Takım içindeki eşgüdümü takım başkanı sağlar.

Değerlendirme Takımının Ziyaret Öncesi Etkinlikleri

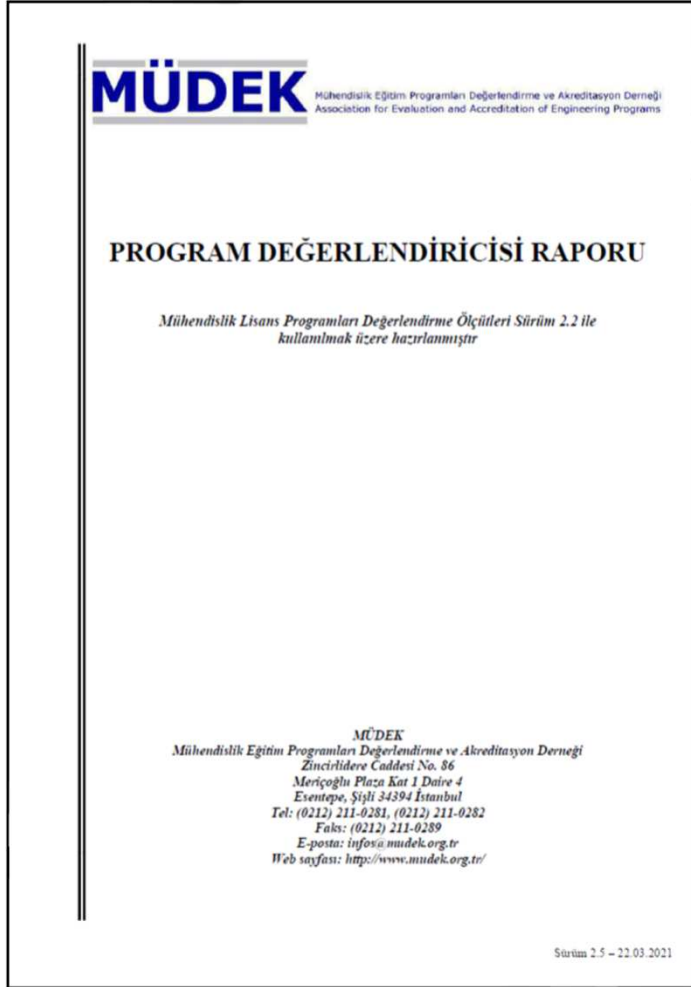
Temel etkinlikler:

- o Ziyaret tarihinin belirlenmesi
- o Özdeğerlendirme Raporunun ve varsa geçmiş değerlendirmelere ait raporların incelenmesi
- o Gerekli ilave bilgi ve belgelerin kurumdan istenmesi
- o Ayrıntılı ziyaret programının hazırlanması
- **İletişim kuralı:**
 - o Dekanla iletişimi Takım Başkanı kurar
 - o Program yöneticileri ile iletişimi program değerlendiricileri kurar
 - o Takım üyeleri ile program sorumluları arasındaki yazışmalar Takım Başkanına ve Dekana da kopyalanır
- **Hedef:** Değerlendirmenin büyük ölçüde ziyaret öncesinde tamamlanması

Değerlendiricilerin Ziyaret Öncesi Hazırlıkları

- Önbulguların (varsa) eş değerlendirici ile eşgüdüm içerisinde oluşturularak takımla elektronik ortamda paylaşılması
- Bölüm ziyaret programının detaylarının program yöneticileri ile birlikte genel ziyaret programına uyumlu şekilde oluşturulması
- Ziyaret sırasında incelenecek belge listesinin ziyaretten en az 2 hafta önce kuruma iletilmesi
- Program Değerlendirici Raporunun (PDR) taslağının hazırlanması

Devam etmeden önce lütfen Program Değerlendiricisi Raporu'nu (PDR) MÜDEK web sitesinden indirin ve inceleyin

PDR'de yer alan formlar:

FORM 1: Eğitim Planı Analizi

FORM 2: Not Belgesi Analizi

FORM 3: Program Değerlendirici
Çizelgesi

FORM 4: Yetersizlik ve Gözlemlerin
Açıklanması

FORM 5: Yetersizliklerin Özeti

FORM 6: Program İçin Çıkış
Bildirimi

} Program
Değerlendirme
Formu (PDF)

Kurum Ziyareti Etkinlikleri (*)

Kurum ziyareti 3 gün sürer:

- Takımın konaklayacağı otelde yaptığı ilk toplantı ile başlar (0. gün – genellikle Pazar günü en geç öğle saatlerinde)
- Ziyaret edilen kurumun üst yönetiminin huzurunda yapılan Çıkış Görüşmesi ile sona erer (2. gün – genellikle Salı günü öğleden sonra)

Değerlendirme takımı üyelerinin ziyaret sırası etkinlikleri:

- Programlar tarafından hazırlanmış olan kanıtları vb. belgeleri kendilerine ayrılmış bir mekanda inceler
- Öğretim elemanları, öğrenciler, mezunlar, işverenler ve yöneticiler ile görüşür
- Kurumun ve programların altyapılarını inceler
- Bulgularını takım toplantılarında diğer takım üyeleri ile paylaşır
- Program Değerlendirici Raporunu (PDR) bulgulara göre günceller

() Genel Ziyaret Programı örneği MÜDEK Değerlendirme Kılavuzu Ek-1 de verilmiştir.*

Kurum Ziyaretinde İncelenebilecek Belgeler

- Program çıktılarının sağlandığının kanıtı olarak gösterilecek, öğrenci çalışmalarına ilişkin belgeler:
 - Sınav kağıtları, ödevler, proje raporları, laboratuvar raporları, staj raporları, herhangi bir program çıktısı bileşenine ilişkin sınav soruları vb.
- Ölçme-Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Diğer Belgeler – anketler, raporlar, tutanaklar, vb.
- Gerek Duyulan Diğer Belgeler – mezunlarla ilgili veriler, vb.

Program yönetimi bu belgeleri bir düzen içinde ve ölçütlerle, özellikle program çıktılarıyla ilişkilendirilmiş açıklayıcı notlarla birlikte sunmalıdır.

ÇIKIŞ GÖRÜŞMESİ TOPLANTISI

- Ziyaretin son günü (genellikle Salı) öğleden sonra yapılır.
- Amacı, Kuruma geri bildirimde bulunmaktır.
- Rektörün huzurunda, ilgili fakülte ve program yöneticilerinin katılımıyla yapılır.
- Yaklaşık 60 dakika sürer ve sözlü sunum şeklinde yapılır:
 - Önce Takım Başkanı genel açıklamalar yapar.
 - Her programın önce güçlü yönleri, ardından, ölçütler bazında belirlenmiş olan yetersizlik ve gözlemler özetlenir.
 - Toplantının sonunda, programların her biri için hazırlanmış olan Program Değerlendirme Formları (PDR Form 4 ve Form 5) Dekana teslim edilir.
 - Program Değerlendirme Formlarında belirtilen yetersizlikler için Kurumun 30 gün içinde yanıt verebileceği bildirilir (30-gün yanıtı).

Çıkış Görüşmesi Sırasında Belirtilen Yetersizlikler ile ilgili Önemli Uyarı

- Çıkış Görüşmesi sırasında sözlü olarak belirtilen ve yazılı olarak Kuruma bırakılan Program Değerlendirme Formunda (PDF) yer alan değerlendirmeler taslak niteliğindedir.
- Taslak niteliğindeki bu değerlendirmeler 30-gün yanıtının ardından değerlendirme takımı ya da MAK tarafından olumlu ya da olumsuz yönde değiştirilebilir.

Ziyaret Sonrası Evresi

- Takım üyeleri, hazırladıkları Program Değerlendirici Raporlarını (PDR) 7 gün içinde Takım Başkanına gönderir.
- Kurum gerekli görürse, Takım Başkanına 30-gün yanıtı gönderir.
- Takım, 60 gün içinde Taslak Raporu hazırlar ve MAK'a teslim eder.
- Taslak Rapor MAK tarafından tutarlılık ve yazım kontrolünden geçirilip Kesin Rapor oluşturulur.
- MAK akreditasyon kararını verir.
- Akreditasyon kararı ve Kesin Rapor MÜDEK tarafından kuruma iletilir.
- Bazı durumlarda, ilgili Kurum bu karara itiraz edebilir.

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

**Bizi izlediğiniz için
çok teşekkür ederiz**

MÜDEK Zincirli dere Caddesi No. 86
Meriçođlu Plaza Kat:1 Daire:4 Esentepe, Şişli, 34394 İstanbul
Telefon: (0212) 211-0281, (0212) 211-0282
Faks: (0212) 211-0289
E-Posta: infos@mudek.org.tr
<http://www.mudek.org.tr/>